

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy W. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania W. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 26 października 2015 r. **nr** (...) - (...)

oddala odwołanie.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. Akt VIII U 2344/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił, że ubezpieczona W. M. zobowiązana jest do zwrotu nienależnego świadczenia przedemerytalnego w łącznej kwocie 5.452,59 zł. ZUS w decyzji wskazał, że z urzędu na podstawie nadesłanego zaświadczenia o uzyskanym przychodzie dokonał rozliczenia świadczenia przedemerytalnego w okresie rozliczeniowym trwającym od 01 marca 2014 roku tj od dnia, od którego rozpoczyna się rok rozliczeniowy do 22 lutego 2015 r tj do dnia poprzedzającego dzień od którego oddział ZUS zawiesił prawo do świadczenia przedemerytalnego. Po dokonaniu rozliczenia świadczenia przedemerytalnego ustalił, że w okresie od 01 marca 2014 roku do 22 lutego 2015 roku ubezpieczona uzyskała przychód 32.873,07 zł przekraczający ustaloną dla tego okresu graniczną kwotę przychodu tj 30.113,60 zł. W związku z tym ubezpieczonej nie przysługuje świadczenie przedemerytalne ustalone za ten okres w kwocie 11.684,59 zł.

W odwołaniu ubezpieczona domagała się uchylenia zaskarżonej decyzji. Wskazała, że nie była pouczona o tym, że wypłacane jej świadczenie przedemerytalne jest nienależne i że w przypadku przekroczenia granicznej kwoty przychodu będzie musiało zostać zwrócone. Ponadto ubezpieczona wskazała, że pobierane w okresie od 01 marca 2014 roku do 22 lutego 2015 roku świadczenie przedemerytalne zostało w całości przeznaczone na bieżące utrzymanie

odwołującej i rodziny. Świadczenie to nie stanowiło dla niej dodatkowych środków i nie została wzbogacona, albowiem środki pieniężne z tego tytułu zostały w całości skonsumowane.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 13 lipca 2009 roku przyznał ubezpieczonej W. M. świadczenie przedemerytalne od dnia 13 czerwca 2009 roku. Decyzja zawierała pouczenie o tym, że świadczenie ulega zmniejszeniu lub zawieszeniu w przypadku osiągnięcia przychodu z tytułu zatrudnienia, a także pouczenie o obowiązku powiadomienia organu rentowego o wszelkich okolicznościach mających wpływ na prawo do tego świadczenia i jego wysokość, w tym okolicznościach powodujących zawieszenie, zmniejszenie świadczenia. Decyzja zawierała pouczenie o tym, że osoba która nienależnie pobrała świadczenie jest zobowiązana do jego zwrotu.

Ubezpieczona w okresie od dnia 01 marca 2014 roku do dnia 22 lutego 2015 roku uzyskała przychód w kwocie 32.873,07 zł. Ustalona dla tego okresu graniczna kwota przychodu wynosiła 30.113,60 zł.

Od dnia 23 lutego 2015 roku ZUS zawiesił prawo ubezpieczonej do świadczenia przedemerytalnego.

W. M. w okresie od dnia 01 marca 2014 roku do dnia 22 lutego 2015 roku pobrała nienależne świadczenie przedemerytalne w łącznej kwocie 5.452,59 zł.

Powyższy stan faktyczny był między stronami bezsporny.

Sąd zważył, co następuje.

Zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Zgodnie z treścią art 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych z dnia 30 kwietnia 2004 r. (Dz.U z 2013 nr 170 j.t.) świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu lub zawieszeniu, na zasadach określonych w ust. 2-5, 7 i 8, w przypadku osiągnięcia przychodu, o którym mowa w art. 104 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zwanego dalej "przychodem".(ust 1)

Świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu, jeżeli kwota przychodu przekracza miesięcznie kwotę 25% przeciętnego wynagrodzenia w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych, zwaną dalej "dopuszczalną kwotą przychodu", nie przekracza jednak kwoty 70% tego wynagrodzenia, zwanej dalej "graniczną kwotą przychodu" (ust2)

Jeżeli kwota przychodu przekracza dopuszczalną kwotę przychodu, świadczenie przedemerytalne ulega zmniejszeniu o kwotę tego przekroczenia, z zastrzeżeniem ust. 4. (ust 3)

W przypadku gdy w wyniku zmniejszenia, o którym mowa w ust. 3, kwota świadczenia przedemerytalnego byłaby niższa niż 513,70 zł, świadczenie przedemerytalne wynosi 513,70 zł, z zastrzeżeniem ust. 5. Do kwoty świadczenia przedemerytalnego w wysokości 513,70 zł art. 3 ust. 2 stosuje się odpowiednio (ust 4)

W przypadku gdy kwota przychodu przekracza graniczną kwotę przychodu, świadczenie przedemerytalne ulega zawieszeniu (ust 5)

Przychód uważa się za osiągnięty w miesiącu, w którym został wypłacony (ust7)

Przy ustalaniu przychodu nie uwzględnia się kwot przychodu należnych za okres przed dniem, od którego ustalono prawo do świadczenia przedemerytalnego (ust 8)

Artykuł 6 pkt 2 ustawy stanowi natomiast, że osoba pobierająca świadczenie przedemerytalne jest obowiązana niezwłocznie powiadomić organ rentowy o osiągnięciu przychodu oraz o wysokości tego przychodu, a po zakończeniu

roku rozliczeniowego, w terminie do dnia 31 maja następnego roku, o wysokości przychodu uzyskanego w roku rozliczeniowym, z uwzględnieniem przychodów uzyskanych w kolejnych miesiącach tego roku.

Możliwość zarobkowania osób uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego wyznacza dopuszczalna i graniczna kwota przychodu, która każdorazowo wskazywana była w decyzjach ZUS.

Zgodnie z treścią art. 138 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, osoba która nienależnie pobrała świadczenia, zobowiązana jest do ich zwrotu. W myśl ust 2 tego przepisu za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust 1 uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania (pkt 1), świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia (pkt 2), za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się również świadczenia wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu (pkt3)

W rozpoznanej sprawie bezspornym było, że ubezpieczona w okresie rozliczeniowym od 01 marca 2014 roku do 22 lutego 2015 roku osiągnęła przychód z tytułu zatrudnienia w kwocie 32.873,07 zł., przekraczając graniczną kwotę przychodu tj 30.113,60 zł Jest poza sporem, że w okresie tym ubezpieczona pobrała nienależne świadczenie przedemerytalne w kwocie 5.452,59 zł.

Ubezpieczona podniosła jedynie zarzut, że pobrane świadczenie zostało w całości przeznaczone na bieżące utrzymanie. W pierwszej kolejności podkreślić należy, że w sprawach o świadczenia ubezpieczeń społecznych nie znajdują zastosowania przepisy kodeksu cywilnego, w tym przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu, w związku z tym ubezpieczona nie może dowodzić, że pobrane świadczenie zużyła w ten sposób, że nie jest już wzbogacona. Z tej przyczyny wniosek o przesłuchanie ubezpieczonej na tą okoliczność nie mógł zostać uwzględniony.

Warunkiem uznania świadczenia za nienależnie pobrane jest pouczenie o okolicznościach, których wystąpienie w czasie pobierania świadczenia powoduje jego utratę (w całości lub w części). Pouczenie o takich okolicznościach nie może odnosić się indywidualnie do pobierającego świadczenie, gdyż nie da się przewidzieć, które z różnorodnych okoliczności wystąpią u konkretnego świadczeniobiorcy. W tym sensie wystarczające jest przytoczenie przepisów określających te okoliczności. Jednakże pouczenie musi być na tyle zrozumiałe, aby pobierający świadczenie mógł je odnieść do własnej sytuacji. Ponieważ pouczenie dotyczy zmian w stanie faktycznym i prawnym w stosunku do stanu istniejącego w dacie przyznania świadczenia, pobierający świadczenie musi mieć możliwość skonfrontowania zmian, jakie zaszły w jego przypadku, z treścią pouczenia (tak Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 05 marca 2014 roku III AUa 1319/13 LEX nr 1451563)

Z akt rentowych wynika, że ubezpieczona była każdorazowo pouczana o tym, że świadczenie nienależne podlega zwrotowi. W decyzjach ZUS-u wskazywane były dopuszczalne graniczne kwoty przychodu, wskazywano że przekroczenie dopuszczalnej kwoty przychodu spowoduje zmniejszenie alb zawieszenie świadczenia.

W wyroku z dnia 09 maja 2006 roku Sąd Najwyższy (II UZP 8/06) Sąd Najwyższy podkreślił, że przy nienależnie pobranych świadczeniach przedemerytalnych nie ma taryfy ulgowej. Obowiązują zasady zwrotu jak przy emeryturach i rentach.

Reasumując, zaskarżona decyzja organu rentowego sjest prawidłowa i stąd Sąd z mocy art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej od decyzji jako bezzasadne.

(-) SSR del Magdalena Kimel